

Lausunto

11.03.2024

Asia: VN/33230/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto oppivelvollisille annettavan perusopetuksen tuntijaosta

Tampereen kaupungin perusopetus kannattaa lähtökohtaisesti valtakunnallisen tuntijaon vuosiviikkotuntimäärän lisäämistä vuosiluokille 1 – 6 oppilaiden luku-, kirjoitus- ja aritmeettisten peruslaskutaitojen vahvistamiseen. Perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisten tavoitteiden ja tuntijaon kautta voidaan varmistaa oppilaan asuinpaikasta riippumaton opetuksen yhdenvertaisuus. Siksi vähimmäistuntimäärää on perusteltua kasvattaa. Vähimmäistuntimäärää lisäämällä voidaan myös varmistaa, että oppiaineiden tavoitteiden mukaiselle opetukselle ja oppimiselle on aikaa. Mielestämme on perusteltua, ettei oppiaineiden tavoitteita lisätä.

Toivomme vielä pohdittavan, pitäisikö oppiainekohtaisia tavoitteita täsmentää siten, että ne kirjoitettaisiin suoremmin ohjeistavaan muotoon?

Tampereen kaupungin perusopetuksella on nykyisellään yhden vuosiviikkotunnin lisäys matematiikka-oppiaineeseen toiselle luokalle ja yhden vuosiviikkotunnin lisäys ympäristöoppi-oppiaineeseen. Luku- ja kirjoitustaidon harjoittelu kuuluu lukuaineiden luonteeseen ja tavoitteisiin muun muassa tiedonalakohtaisten käsitteiden ymmärtämisen ja tietotekstien lukemisen ja kirjoittamisen muodossa. Tämä saa meidät pohtimaan, miksi vuosiviikkotuntimäärän lisäys koskee juuri äidinkieli ja kirjallisuus -oppiainetta? Voisivatko kunnat käyttää enemmän omaa harkintaa siihen, mihin oppiaineeseen vuosiviikkotuntimäärän lisäyksen kohdentaisivat?

Mikäli tuntimäärän lisäys kohdentuu valtakunnallisesti äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineeseen, tulee näiden tuntien mielestämme olla luokanopettajan pitämiä. Tuntien tulee olla inklusiivisia siten, että ne ovat koko luokan yhteisiä, kielitietoisia tunteja. Kielitietoinen opetus vahvistaa niiden oppilaiden oppimista, joille osa tekstien ja puheen rakenteista ja sanastosta tuottaa vaikeuksia. Pelkkä opetustuntien lisääminen ei ole ratkaisu luku-, kirjoitus- ja matemaattisten taitojen parantamiseen. Siihen tarvitaan lisää pedagogisia ratkaisuja ja monipuolisia arviointikäytäntöjä.

Valtakunnallista tuntijakoa tulisi tarkastella kokonaisvaltaisesti ja sitä tulisi päivittää vastaamaan paremmin nykytilannetta. Miksi uskontoa on kolmannella vuosiluokalla kaksi vuosiviikkotuntia ja kaikilla muilla yksi? Voisiko uskonto-oppiainetta olla yksi vuosiviikkotunti joka luokka-asteella siten, että se toteutettaisiin inklusiivisesti luokkamutoisena opetuksena erilaisiin uskontoihin ja elämänkatsomukseen hyväksyvästi tutustuen? Myös Karvin 2023 katsomusaineista tekemän tiedonkeruun mukaan suurin osa katsomusaineita opettavista opettajista kannattaa yhteistä katsomusaineita nykyisen järjestelmän tilalle.

Voisiko liikunta-oppiainetta olla nykyistä enemmän perusopetuksessa? Kansanterveydellisistä syistä liikuntaa tulisi olla kolme vuosiviikkotuntia kaikilla vuosiluokilla 1 – 6.

Valtion tulee kattaa tuntijakouudistuksen todelliset kustannukset kunnille täysimääräisesti.

Länkinen Pirjo-Liisa

Tampereen kaupunki Sivistyspalvelut - Apulaispormestari Matti Helimo,
kasvatus- ja opetuslautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa- aikalautakunta
(2023-2025)